

FØROYYSK UV LO MÓTI KORONAS

Regin W. Dalsgaard, sum telist millum tey fremstu í føroyska íverksetaraumhvørvinum, er í lötuni í ferð við at menna í UV reinsara, ið skal gera tað lættari hjá stovnum og øðrum at sóttreinsa ymiskar lutir, sum millum annað kunnu smitta við koronavirus. Viola, sum UV reinsarin eitur, hevur nógvar menningarmøguleikar, heldur Regin W. Dalsgaard

STEINAR PATURSSON

Ihølundum hjá Inova á Hoyvíksvegnum hevur Regin W. Dalsgaard seinastu tíðina arbeitt við at framleiða ein UV reinsara, ið skal gera tað lættari at halda gott reinføri í hesum koronatíðum.

Tankin hjá Regini Dalsgaard er at nýta UV perur - ultraviolett ljós - í einum skápi, har millum annað leikur og aðrir lutir kunnu leggjast á hillar. UV ljósið lýsir frá øllum síðum í skápinum, soleiðis at allar flatir á øllum lutunum verða lýstar, og allar bakteriar - og vira - verða dripin.

UV reinsarin hevur fingið navnið Viola. Viola er sjálvandi ein tilsiping til ultraviolett strálar, ið reinsarin brúkar, men harumframt spældi Regin Dalsgaard eisini violu hjá Nikolaos Kapnas, tá hann var yngri, og Nikolaos Kapnas var ein sera uppfinsamur maður, sigur Regin Dalsgaard, ið sostatt eisini heiðrar Nikolaosi Kapnas á hendan hátt.

Endamálið við Viola er sostatt at gera tað lættari at halda lutir reinar fyri bakteriar og øðrum smittandi, og sleppast skal frá at vaska og skrubba hvønn einstakan lut - eitt tíðarkrevjandi arbeiði.

- Hetta er ein lættur máti at halda gott reinføri. Tað skal vera so lætt, at dugir tú at seta eina plátu av smákakum inn í ein ovn, so dugir tú eisini at brúka Violu, sigur Regin Dalsgaard um nýggja UV reinsaran.

Gomul tøkni, nýggjur brúkháttur

At nýta UV tøkni at desinfisera lutir er ikki nakað nýtt hugskot, og uppi í Inova stendur eisini ein

UV reinsari. Tað var eisini hesin UV reinsarin, ið var upprunin til hugskotið hjá Regini W. Dalsgaard.

Regin Dalsgaard hevur seinastu árin starvast í SMS, men segði seg úr starvi til 1. mei fyri at fara undir íverksetaravirksemi aftur. Regin Dalsgaard hevur bakgrund sum íverksetari, og hann settist tí at menna ymisk hugskot, sum hann hevði.

Nú í seinastuni eru fleiri dagstovnar í stóran mun farnir at fylgja donskum tilmælum, ið siga, at leikur skulu vaskast annan hvønn tíma orsakað av koronasmiti, og av tí sama vórðu nógvar leikur goymdar burtur, tí tað gjørdist ov møðsamt at vaska leikurnar í heilum. Regin Dalsgaard hevur sjálvur tvey børn á stovni, og tí kom hann í tankar um UV reinsaran, ið stendur á laboratorii hjá Inova.

Inova nýtir UV reinsara at desinfisera amboð og annað, ið verður nýtt á laboratorii.

Talan er kortini um eina stóra industrimaskinu, ið kostar yvir 100.000 krónur.

Grundtankin hjá Regini Dalsgaard var, at tað, ið stóra industrimaskinan ger, eigur eisini at lata seg gera í einum minni og avmarkaðum formati.

- Tað er upplagt at brúka UV tøkni til leikur. Leikur er ein av stóru smittuspjadarunum, tí at tú nertir við leikur, og oftast eru fleiri børn, ið nerta við somu leikur. Samstundis er tað eitt stríð at vaska leikurnar, tí tú skalt inn at vaska allar flaturnar á leikunum, og tað tekur sjálvandi tíð, sigur Regin Dalsgaard og leggur aftrat, at føroysku barnagarðarnir vórðu noyddir at goyma leikurnar burtur av tí sama.

- Viola skal virka upp á nakrar fáar minuttir. Tað vil siga, at tú leggur leikurnar inn í Violu, og nakrar minuttir seinni kanst tú taka tær út aftur, og tær eru reinar, sigur Regin W. Dalsgaard.

Í sambandi við at menna Violu hevur Regin Dalsgaard granskað í brúkinum av UV ljósi, og í tí sambandi kom hann fram á granskingina hjá Niels Finsen.

Niels Finsen, sum varð føddur og uppvaksin í Føroyum fekk sum

100 ára gomul tøkni nú kann takast fram aftur og nýtast í einum øðrum samanhangi, sigur Regin Dalsgaard.

Nomatek framleiðir prototypu

Á laboratorii hjá Inova hevur Regin Dalsgaard eitt svart skáp við ljósum og hillum, og í kassanum liggja alskyns leikur. Hetta er kortini ikki prototypa, men eitt modell, ið skal vísa konseptið handan Violu. Veruliga prototypa er í lötuni í ger uppi í Nomatek og skal eftir ætlan standa klár um triggjar vikur.

- Tað vísti seg, at Nomatek hevur nógvar royndir innan at gera vatnverk. Jákup Magnussen, sum byrjaði Nomatek og sum er sivilverkfrøðingur, hevur síðan 1998 arbeitt við at gera vatnverk, har UV strálar verða brúktar. Tí helt hann, at tað var spennandi at arbeiða við hesum til aðra nýtslu, sigur Regin Dalsgaard.

So skjótt prototypa stendur klár, fer framleiðslan av Violu í gongd, og um fimm vikur ætlar Regin Dalsgaard at tiggju violur skulu út á tiggju dagstovnar í Tórshavnar kommunu.

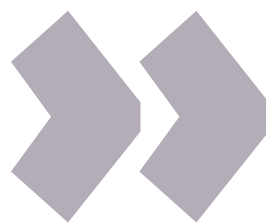
- Eg setti meg í samband við Tórshavnar kommunu fyrst, og kommunan var áhugað í Violu. Nú fara vit at byrja við 10 dagstovnum, har vit kanna, hvussu væl hetta eydnast, sigur Regin Dalsgaard sum væntar, at framleiðslan fer upp í ferð eftir fyrstu royndirnar.

Kappingarfør tøkni uttan fyri Føroyar

Uttan iva er tilíð tøkni til í Kina og í øðrum londum frammanundan, heldur Regin W. Dalsgaard. Koronakreppan hevur kortini víst á trupulleikar við at lita ov nógv á Kina. Í fyrsta føri var kinesiska stjórnin ikki reiðilig um smittuvandan av koronavirus, og í seinna føri hevur tað víst seg at vera trupulleikar við koronaverjum, ið síðani eru komnar úr Kina á evropeiska marknaðin.

Millum annað kinesiskt framleiddar maskur og testkits, ið skuldu hjálpa í verjuni móti koronavirus, vístu seg at vera óegnað til endamálið, og fleiri evropeisk lond, teirra millum Holland og Spania, valdu ikki at nýta kinesisku framleiðsluna.

- Tað er heilt víst, at hetta er ein

Tað skal vera so lætt, at dugir tú at seta eina plátu av smákakum inn í ein ovn, so dugir tú eisini at brúka Violu

